

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 2230/2004

z 23. decembra 2004,

ktorým sa ustanovujú spôsoby uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 o sieti organizácií pôsobiach v oblastiach podliehajúcich Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín

(Text s významom pre EHP)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky zákona o potravinách, zriaďuje sa Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a ustanovujú sa postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 36 ods. 3,

po konzultácii s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín,

keďže:

- (1) Jedným zo základných princípov fungovania Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad“) je fungovanie v rámci jednej siete medzi úradom a organizáciami členských štátov pôsobiach v oblastiach podliehajúcich úradu. Aby sa zabezpečila účinnosť tohto princípu fungovania, vyplývajúceho z článku 36 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 178/2002, je potrebné spresniť spôsob jeho uplatňovania.
- (2) Určité organizácie členských štátov plnia na národnej úrovni podobné úlohy ako úrad. Fungovanie v rámci jednej siete by malo podporovať vedeckú spoluprácu umožňujúcu výmenu informácií a vedomostí. Taktiež by malo umožniť určovanie spoločných úloh a optimalizáciu využitia zdrojov a vedeckých stanovísk. Taktiež je dôležité uľahčiť syntézu údajov týkajúcich sa bezpečnosti potravín a krmív zhromaždených týmito organizáciami na úrovni Spoločenstva.
- (3) Vzhľadom na to, že tieto organizácie možno poveriť určitými úlohami s cieľom pomôcť úradu v plnení jeho poslania vo všeobecnom záujme, určeného v nariadení (ES) č. 178/2002, je podstatné, aby členské štáty určili tieto organizácie na základe kritérií zohľadňujúcich vedecké a technické kompetencie, výkonnosť a nezávislosť.
- (4) Členské štáty musia pred úradom dokázať splnenie požadovaných kritérií. Až potom môžu byť kompetentné organizácie zapísané do zoznamu vytvoreného správnu radou úradu.

(5) Na účely zjednodušenia fungovania siete musia členské štáty taktiež spresniť oblasti, na ktoré sa vzťahujú špeciálne kompetencie určených organizácií. Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003⁽²⁾ môže teda úrad pri príprave stanoviska k žiadosti o povolenie geneticky modifikovaných potravín alebo geneticky modifikovaných krmív požiadať organizáciu členského štátu, kompetentnú posudzovať potraviny a krmivá, aby posúdila bezpečnosť potraviny alebo krmiva v súlade s článkom 36 nariadenia (ES) č. 178/2002.

(6) Je dôležité, aby v súlade s ustanoveniami článku 27 ods. 4 písm. c) nariadenia (ES) č. 178/2002 mohlo poradné fórum prostredníctvom podpory činnosti európskych sietí organizácií pôsobiach v oblastiach podliehajúcich úradu zabezpečiť úzku spoluprácu medzi úradom a kompetentnými úradmi v členských štátoch.

(7) Úlohy, ktorými úrad poverí kompetentné organizácie uvedené v zozname, sa musia zamerať na pomoc úradu pri plnení jeho poslania, ktorého cieľom je poskytnúť vedecký a technický základ právnym predpisom a politike Spoločenstva, a to bez ujmy na zodpovednosti úradu za splnenie úloh, ktoré mu vyplývajú z nariadenia (ES) č. 178/2002.

(8) Finančná podpora bude pridelená na základe kritérií, ktoré zabezpečia, že táto podpora účinne prispeje k plneniu úloh úradu a k realizácii priorit Spoločenstva týkajúcich sa vedeckého a technického základu v príslušných oblastiach.

(9) Je dôležité, aby existovala všeobecná záruka, že úlohy, ktorými úrad poveril organizácie siete, budú z hľadiska vedeckej a technickej kvality, z hľadiska účinnosti, dodržania termínov a nezávislosti splnené na vysokej úrovni. Úrad však bude zodpovedný za pridelenie úloh kompetentným organizáciám a taktiež za pravidelnú kontrolu plnenia úloh.

(10) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1642/2003 (Ú. v. EÚ L 245, 29.9.2003, s. 4).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Kompetentné organizácie určené členskými štátmi

1. Kompetentné organizácie určené členskými štátmi na základe článku 36 ods. 2 nariadenia (ES) č. 178/2002 musia spĺňať nasledujúce kritériá:

- a) plnia úlohy zamerané na poskytnutie vedeckého a technického základu, najmä zhromažďovanie a analýzu údajov súvisiacich so zisťovaním vznikajúcich rizík a s vystavením sa rizikám, vyhodnocovanie rizík, posúdenie bezpečnosti potravín a krmív, vedecké a technické štúdie, poskytujú vedeckú a technickú pomoc manažérom rizík, a to v oblastiach podliehajúcich Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (ďalej nazývaný len „úrad“), predovšetkým v tých, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na bezpečnosť potravín a krmív;
- b) ide o právnické osoby s cieľmi všeobecného záujmu, súčasťou ich organizačnej štruktúry sú špecifické postupy a pravidlá zabezpečenia nezávislého a komplexného vypracovania úloh, ktorými ich môže úrad poveriť;
- c) úroveň ich vedeckých alebo technických stanovísk je vysoká v jednej alebo viacerých oblastiach podliehajúcich úradu, a to predovšetkým v tých, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na bezpečnosť potravín a krmív;
- d) sú schopné spolupracovať v rámci jednej siete pri činnostiach vedeckého charakteru uvedených v článku 3 tohto nariadenia a/alebo sú schopné efektívne splniť úlohy uvedené v článku 4 tohto nariadenia, ktorými ich môže úrad poveriť.

2. Členské štáty odovzdajú úradu názvy a referencie určených organizácií, údaje potvrdzujúce splnenie kritérií uvedených v odseku 1, ako aj špecifické oblasti, ktoré patria do ich kompetencie. Jednu kópiu odovzdajú Komisii. Na účely uplatňovania článku 6 ods. 3 písm. b) a článku 18 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 1829/2003 členské štáty odovzdajú osobitne názvy a referencie organizácií kompetentných posudzovať bezpečnosť geneticky modifikovaných potravín a krmív.

Je potrebné uviesť prípadné pôsobenie určenej organizácie v rámci siete a je potrebné spresniť podmienky fungovania siete.

Členské štáty musia spresniť prípad, v ktorom je len určitá časť určenej organizácie kvalifikovaná a schopná spolupracovať v rámci jednej siete na vedeckých aktivitách a/alebo plniť úlohy, ktorými ich môže úrad poveriť.

3. V prípade, že určené organizácie už ďalej nespĺňajú kritériá uvedené v odseku 1, členské štáty ich vylúčia zo zoznamu, pričom o tom ihneď informujú úrad a oznámia dôvody tohto rozhodnutia. Jednu kópiu odovzdajú Komisii.

Členské štáty pravidelne a najmenej každé (3) roky prehodnocujú zoznam určených organizácií.

Článok 2

Vytvorenie zoznamu kompetentných organizácií

1. Úrad sa presvedčí o tom, či organizácie určené členskými štátmi spĺňajú kritériá uvedené v článku 1 ods. 1. Ak je to potrebné, vyzve členské štáty, aby doplnili dôkazové materiály spomínané v článku 1 ods. 2.

2. Na návrh výkonného riaditeľa vypracuje správna rada úradu na základe prieskumu uvedeného v odseku 1 zoznam kompetentných organizácií spolu s ich špecifickými kompetenciami, najmä v oblasti posudzovania bezpečnosti geneticky modifikovaných potravín a krmív.

3. Zoznam uvedený v odseku 2 (ďalej len „zoznam“) sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*, v sérii C.

4. Zoznam sa pravidelne aktualizuje na návrh výkonného riaditeľa úradu, pričom sa zohľadňujú kontroly a nové návrhy členských štátov na určenie organizácií.

Článok 3

Fungovanie spolupráce v rámci jednej siete medzi úradom a organizáciami uvedenými v zozname

1. Úrad podporuje fungovanie v rámci jednej siete v spolupráci s organizáciami uvedenými v zozname s cieľom podpory aktívnej vedeckej spolupráce v oblastiach podliehajúcich úradu, najmä v tých, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na bezpečnosť potravín alebo krmív.

Na tento účel úrad na základe prác v rámci svojho poradného fóra určí aktivity vedeckého charakteru v spoločnom záujme, ktoré by sa mohli uskutočniť v rámci siete. Poradné fórum pri jeho práci berie do úvahy návrhy organizácií uvedených v zozname.

Poradné fórum prispieva k fungovaniu spolupráce v rámci jednej siete v súlade s článkom 27 ods. 4 písm. c) nariadenia (ES) č. 178/2002.

2. Komisia a úrad spolupracujú s cieľom prevencie duplicity vedeckých a technických prác na úrovni Spoločenstva.

Článok 4

Úlohy, ktorými môžu byť poverené organizácie uvedené v zozname

1. Bez toho, aby bolo ovplyvnené plnenie poslania a úloh úradu podľa nariadenia (ES) č. 178/2002, môže úrad poveriť organizácie uvedené v zozname s ich súhlasom úlohami, ktoré by preň znamenali vedecký a technický prínos.

2. Poradné fórum dohliada na to, aby žiadosti úradu o pomoc, adresované organizáciám uvedeným v zozname, boli v súlade s možnosťami danej organizácie vyhovieť žiadosti. Na tento účel poskytne výkonný riaditeľ poradnému fóru všetky potrebné informácie.

3. Úlohy, ktorými môžu byť poverené organizácie uvedené v zozname (či už jedna, alebo viaceré pracujúce spolu), sú tie, ktoré:

— umožňujú rozširovať platné postupy a zlepšiť metodológiu zhromažďovania a analýzy vedeckých a technických údajov, najmä s cieľom zjednodušenia ich porovnávania a umožnenia ich syntézy na úrovni Spoločenstva,

— majú za cieľ zhromažďovať a analyzovať špecifické údaje zodpovedajúce určitej spoločnej priorite. Ide predovšetkým o priority Spoločenstva uvedené v pláne práce úradu a o prípady, v ktorých Komisia vyžaduje od úradu urýchlenu vedeckú pomoc, najmä v rámci všeobecného plánu riadenia kríz, uvedeného v článku 55 vyššie uvedeného nariadenia č. 178/2002,

— majú za cieľ zhromažďovať a analyzovať údaje, ktoré uľahčia úradu vyhodnocovanie rizík, spolu s úlohami posudzovania v oblasti ľudskej výživy vo vzťahu k právu Spoločenstva, najmä zhromažďovať a/alebo spracúvať dostupné vedecké údaje o látkach, liečivách, potravinách a krmive, prípravkoch, organizmoch alebo kontaminujúcich látkach, ktoré by mohli predstavovať určité zdravotné riziko, taktiež zhromažďovať a/alebo analyzovať údaje o možnosti vystavenia populácie členských štátov zdravotnému riziku spojenému s požitím určitých potravín alebo krmív,

— majú za cieľ pripraviť údaje alebo vypracovať vedecké práce nápomocné pri vyhodnocovaní rizík, spolu s úlohami, ktoré majú za cieľ posudzovanie v oblasti ľudskej výživy vo vzťahu k právu Spoločenstva, za ktoré je zodpovedný úrad. Úlohy tohto typu sa musia týkať presne určených problémov, s ktorými sa úrad stretol pri svojej práci, najmä pri práci svojho vedeckého výboru a vedeckých pracovných skupín, a nesmú zasahovať do výskumných projektov Spoločenstva ani do údajov alebo prác, za ktoré

je zodpovedný priemysel, najmä v rámci povolovacích postupov,

— majú za cieľ uskutočňovať prípravné práce pre vedecké stanoviská úradu vrátane prípravných prác vzťahujúcich sa na vyhodnocovanie povolovacích spisov,

— majú za cieľ uskutočňovať prípravné práce na účely zosúladenia metodológií v oblasti vyhodnocovania rizík,

— majú za cieľ výmenu údajov, ktoré sú v spoločnom záujme, ako napríklad vytvorenie banky údajov,

— sú uvedené v článku 6 ods. 3 písm. b) a v článku 18 ods. 3 písm. b) vyššie uvedeného nariadenia č. 1829/2003.

Článok 5

Finančná podpora

1. Úrad sa môže rozhodnúť prideliť finančnú podporu úlohám, ktorými boli poverené organizácie uvedené v zozname, len ak majú výnimočný význam pre plnenie úloh úradu alebo pre realizáciu priorít stanovených v jeho plánoch práce, alebo v prípadoch, v ktorých Komisia vyžaduje urýchlenu pomoc úradu, najmä ak je potrebné čeliť krízovým situáciám. Finančná podpora sa bude vyplácať vo forme subvencií pripravených a poskytnutých v súlade s finančným nariadením úradu a jeho pravidlami použitia.

Článok 6

Zosúladené kritériá kvality a podmienky realizácie

1. Po konzultácii s Komisiou určí úrad zosúladené kritériá kvality na realizáciu úloh, ktorými poveruje organizácie uvedené v zozname, a najmä:

a) kritériá, ktoré zabezpečia, že úlohy budú vypracované na vysokej vedeckej a technickej úrovni, najmä z hľadiska vedeckej a/alebo technickej odbornosti pracovníkov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh;

b) kritériá, ktoré sa vzťahujú na zdroje a prostriedky nápomocné pri plnení úloh, najmä tie, ktoré umožňujú vykonanie úloh vo vopred určených termínoch;

c) kritériá viazané na jestvujúce pravidlá a postupy, ktoré zabezpečujú pri zachovaní dôveryhodnosti nezávislú a komplexnú realizáciu špeciálnych úloh určitej kategórie.

2. Presné podmienky realizácie úloh, ktorými boli poverené organizácie uvedené v zozname, sú určené v špeciálnych dohodách medzi úradom a každou zainteresovanou organizáciou.

Článok 7**Kontrola realizácie úloh**

Úrad dohliada na správnu realizáciu úloh, ktorými poveruje organizácie uvedené v zozname. Prijíma všetky potrebné opatrenia s cieľom dodržať kritériá a podmienky uvedené v článku 6. V prípade nedodržania spomenutých kritérií a podmienok úrad uplatní nápravné opatrenia. Ak je to potrebné, možno organizáciu nahradiť inou.

V prípade úloh, na ktoré sa poskytli subvencie, sa uplatňujú pokuty uvedené vo finančnom nariadení úradu a jeho pravidlá použitia.

Článok 8**Účinnosť**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom od jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. decembra 2004

Za Komisiu
Markos KYPRIANOU
člen Komisie
